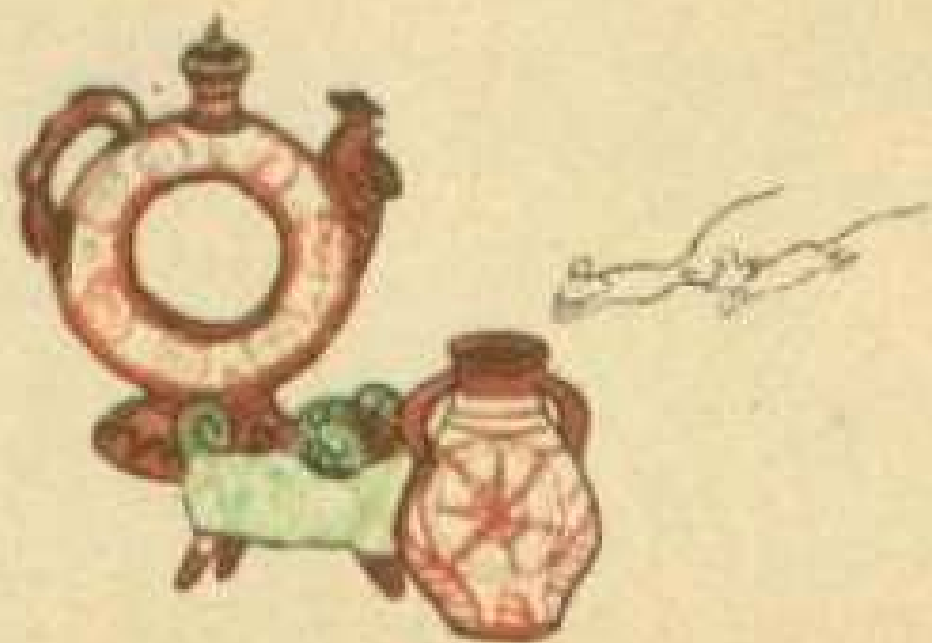




הסדר הנכון

א. נצ'ייב (1967)

חיו פעם איש ואישה ולהם בת, יפה, נאה. ההורים
היו אנשים אמידים, שמרו, פינקו את הבת. היא
גדלה עם ידיים לבנות. לא ידעה כל עבודה. רק
להתקשט יפה ולרקוד.
אבא ואמא הביטו עליה, הצטערו, דאגו:
"איך היא נולדה כזו עצלנית, רשלנית? תתחתן
ותצטער, ולבעל עם אישה כזו - רק צרות.
באו אליה מחזרים רבים. אחד, שני, שלישי. רוצים
להשתדך. אבל אבא ואמא ראשית כל אומרים להם:
"נדוניה טובה ניתן לבת שלנו, נצייד אותה היטב,
אבל היא לא תעבוד אצלכם. היא שמחה וטוב לה
אצלנו, אבל לעשות דבר לא יודעת."
כך דיברו עם אחד, עם שני.
והמחזרים כששמעו דברים אלה התרחקו כמה
שיותר. ולא נשאר אף אחד.





מתישהו ביריד נפגש אבא של הנערה עם חבר ותיק
שלו, מהכפר השני. הם ישבו לשולחן ושוחחו על דא ועל
הא.

"הרי יש לך בת גדולה" אמר החבר "ולי בן בגיל
מתאים. אולי נשתדך?"

"למה לא להשתדך. אבל אם נסכים - אל תעמידו את
בתי לעבוד. היא לא רגילה לעבודה ולא יודעת לעשות
דבר."

"ואולי תלמד?" שאל אבא של הצעיר.

"טוב" ענה אבא של הנערה "רק אל תדרוש ממנה
שתעבוד כדי שלא תתלונן עלי אחר כך."

אבא של הצעיר חשב רגע ואמר:

"טוב, שיהיה כך. נסכם."

"אז שלח שדכנים!"

תוך זמן קצר התקיים השידוך.



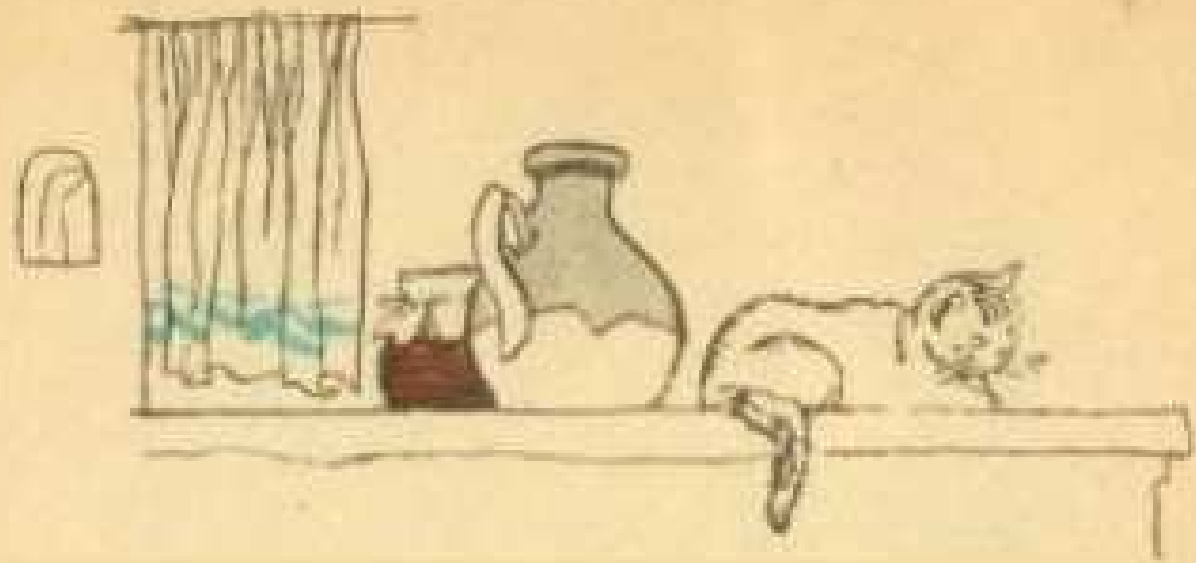
כל השבוע חגגו, שמחו. אך בסוף שמחת החתונה הסתיימה.
החותן קם בבוקר, ובן אחד שלו שלח לעבודה, לשני ושלישי נתן
משימות. הנשים והבנות התפזרו לעבודות שלהן, לכל אחת היה
מה לעשות.

החותנת התחילה לבשל ארוחה, והזקן בעצמו נשאר בחצר
וטיפל בכלי כלשהו. רק הכלה הצעירה נשארה בבית, לא עשתה
דבר. אף אחד לא אמר לה ולא כלום, והיא בעצמה לא שאלה.
יושבת לה ויושבת.



כאשר הגיע זמן הארוחה כל המשפחה התיישבה לשולחן.
החותן התחיל לשאול:
"ספרו עכשיו, מי עשה מה?"
וכל אחד ענה, סיפר, ורק הבת הבכורה שותקת, לא אומרת
דבר. ואבא אליה:
"ואת מה?"
"אני, אבא, לא עבדתי היום" ענתה הבת בלחש.
"ואם לא עבדת" אומר אבא "למה התיישבת לשולחן? הרי
את יודעת את הסדר?"
הבת שתקה וקמה מהשולחן, התיישבה על הספסל שליד
סף הבית ונשארה שם.





ואת הכלה הצעירה איש לא שאל על דבר, והיא אכלה יחד עם כולם.

אחרי הארוחה כולם התפזרו, כל אחד לדברים שלו. וגם הבת הבכורה ניגשה לעבודה. ורק הכלה הצעירה נשארה בבית כמו קודם ולא עשתה דבר. בערב, כששוב ישבו לאכול, הזקן שאל את כל אחד מה עשה ביום. כולם סיפרו ורק הבת האמצעית אמרה: "אני, אבא, מאז הצהרים לא עשיתי דבר." כך אמרה הבת האמצעית ועזבה את השולחן. והכלה הצעירה מביטה, מקשיבה. ואחרי הארוחה ניגשה לבת האמצעית:

"מה קורה כאן אצלכם, יקירתי,?"

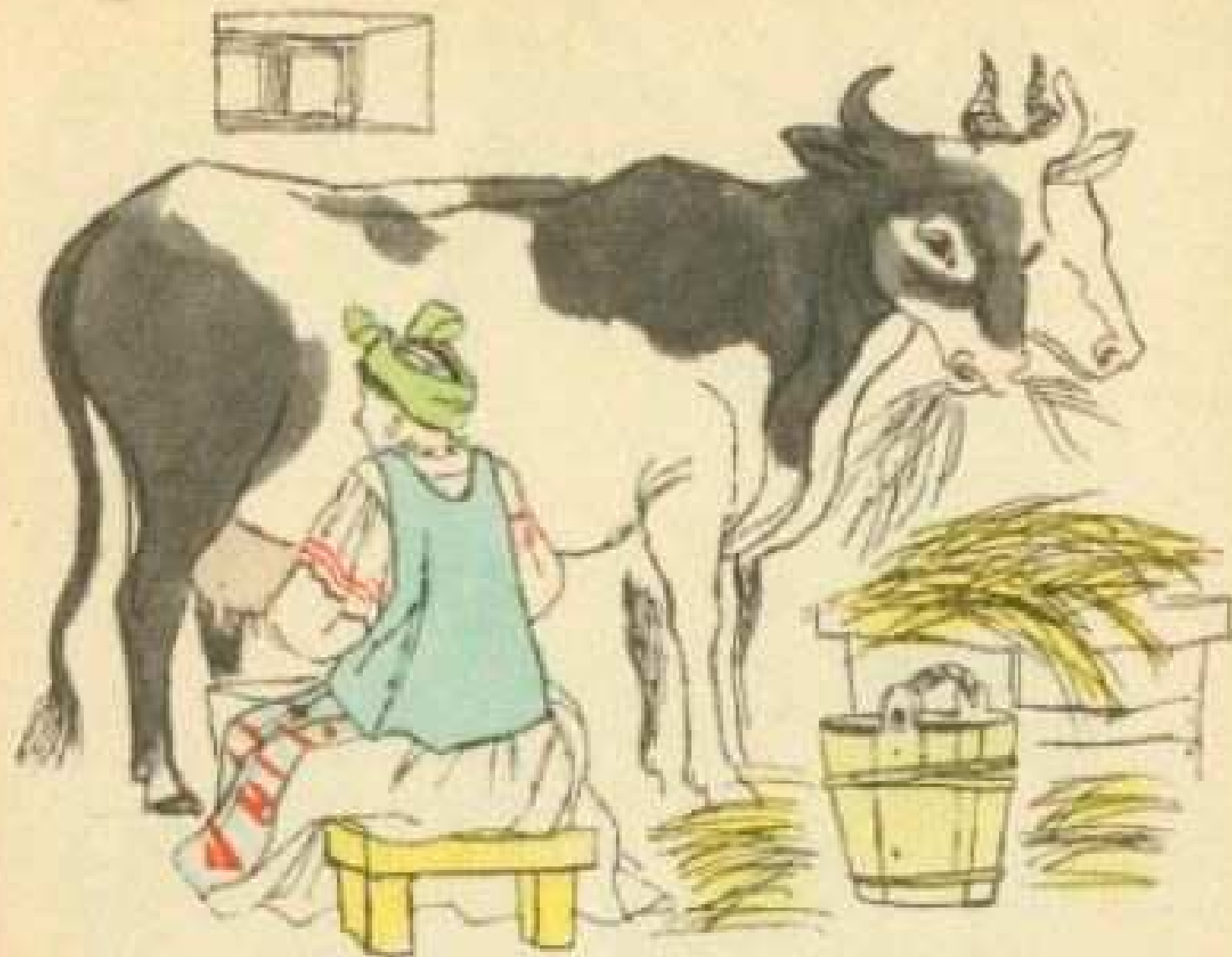


"כזה הסדר אצלנו, אחותי" עונה לה הגיסה "מי שלא עבד אין
לא מקום ליד השולחן."
"ולמה אותי לא שואלים על מה שעשיתי?"
"כי את, אחותי, נחשבת עדיין כאורחת" עונה לה הגיסה
"וכשתרגלי, ישאלו גם אתך."
למחרת, כאשר כולם התפזרו לעבודה הכלה הצעירה שאלה
את חמותה:
"ואני, אמא, מה עלי לעשות?"
"קחי, יקירתי, מטאטא" אומרת החמות "ותטאטי את הבית
והכניסה."
הכלה הצעירה טאטאה את הבית ואת הכניסה. וכשכולם חזרו
לארוחת הצהרים היא ירדה לשולחן. והחותן שוב שואל את
כל אחד מה עשה. כולם מספרים. ואז גם הכלה הצעירה
אומרת:





"ומה עלי לעשות?"
"קחי, יקירתי, דליים, תביאי מים. אחר כך תובילי את
הפרה אל החצר, נחלוב אותה ביחד."
כשהתיישבו שוב לאכול אמר החותן:
"הנה הכלה אצלנו, חכמה, מבינה ובעצמה מחפשת
עבודה. היום הביאה מים וחלבה פרה."



"ואני, אבא, טאטאטי היום את הבית ואת הכניסה."
"א, א, יקירתי" אמר הזקן "ואני לא שאלתי אתך. אני יודע
שאת ממשפחה טובה. ההורים שלך אנשים חרוצים ואת
הולכת בעקבותיהם. ידעתי שלא תשבי בלי מעשה ולכן גם
לא שאלתי."
אחרי הארוחה כולם התפזרו לעבודה והכלה הצעירה
שואלת את חמותה:

וביום השלישי הכלה הצעירה כבר עבדה בגן, חלבה פרות, ניקתה את הבית. וכך יום אחרי יום התרגלה לעבוד, אוכל לבשל, לחם לאפות למדה, ועשתה הכל שצריך במשק. ואף אחד לא נזף אלא כולם שיבחו אותה ולימדו מה ואיך לעשות.



עברו שבועיים. ההורים נזכרו בבת שלהם.
"אני היום לא מרגישה טוב" אמרה האם "ואתה, זקן, לך
לבקר את הבת. איך היא חיה שם בבית זר, איך היא
מתנהגת?"

"נכון" אמר הזקן "צריך לבדוק."

הוא גמר את העניינים שלו והלך. בא ורואה - מה זה?
הבת שלו מבשלת ארוחה, מטפלת במשק. ראתה את
אבא, שמחה, ברכה אותו ובעצמה מיד חזרה לעבודה.
והכל יוצא לה כל כך טוב, כל כך יפה - אבא ממש
משתומם.

אחר כך שואל:

"איך זה לחיות לך כאן, בתי?"

"טוב מאוד, אבא."

"אני רואה שאת מבשלת ארוחה. האם את יודעת?"

"למדתי, אבא. הרי אצלנו זה כך, אבא" אומרת לו הבת "מי

שלא עובד גם לא אוכל. כזה הסדר כאן."

"אז ילדתי, הסדר הזה טוב" עונה אבא "אבל אולי הרעב

הכריח אתך לקחת עבודה על עצמך?"





בעל הבית ניכנס, החברים בירכו זה את זה והאורח מיד
חזר לנקות את הסנדל. בעל הבית אומר:
"מה אתה עושה, חבר? זרוק את זה!"
"הה, חבר" עונה לו האורח "אתה תדבר כך, ואני היום
עוד לא אכלתי. אז איך אשב כאן בלי מעשה?"
"אכן, אכן חבר. במשפחה שלנו סדר כזה - מי עובד נמצא
לו מקום ליד השולחן, ותודה לאל לכולם טוב כך."
"זה העניין, חבר. אצל כל בעל הבית סדר שלו, ואם
הסדר טוב, אז למה לשנות אותו."



"לא, אבא, לא הרעיבו אותי, ואף אחד לא לחץ עלי אבל
כולם לימדו אותי.."
"אז זה טוב, ילדתי."
החותן ראה שבא חבר, לא בא מיד פנימה לבית. שקודם
אבא יידבר עם הבת עין בעין. חיכה זמן מה וניכנס
לבית. והאורח, כשרק ראה שבעל הבית בא, חטף סנדל
מלוכלך שנח ליד הסף והתחיל לנקות אותו.



